

КРИМЧАНИ – СОЦІАЛЬНО НАЙАКТИВНІШІ СЕРЕД ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

КРИМСЬКІ ПЕРЕСЕЛЕНЦІ

→ 1

Унікальність нашої компанії, яку ми назвали «ТатарАш», що в перекладі означає «татарська іжа», полягає в тому, що ми єдині в місті, хто виробляє страви кримськотатарської кухні і доставляє смачні, якісні й, що важливо, гарячі обіди працівникам ділових офісів і місцевого ринку. Думаю, що секрет нашого успіху полягає в професіоналізмі моого чоловіка і, без удаваної скромності, в моїй цілеспрямованості. Та й, звичайно, в нашій спільній ревності до роботи і незмінній якості продукції. Що стосується планів, то, дасть Бог, в найближчі роки плануємо стати кейтеринговою компанією до машинної іжі, яка обслуговуватиме офіси та ринки Дрогобича, Стрия та курортного Трускавця», – розповіла Усніє.

На жаль, нині подекуди існує недобросовісна диференціація нинішніх переселенців частково пов'язана із неякісною роботою локальних ЗМІ, які поширювали й продовжують поширювати певні негативні стереотипи, натомість вважає Ярослав Мінкін, голова правління ГО «Молодіжна організація «Стан». Адже на основі аналізу 28 регіональних ЗМІ виявилося, що це була

головна проблема медіа-ресурсів у Вінниці, Дніпропетровську, Івано-Франківську, Луцьку та Кременчуці. А продуктувалися такі стереотипи доволі нерідко через місцевих чиновників, які у своїх коментарях дозволяли собі необдумано й безпідставно звинувачувати переселенців в усіляких «гріхах». Серед найбільш поширеніх стереотипів – злочинна поведінка, відмова брати участь в АТО, втеча від відповідальності за свої сім'ї, зомбованість російською пропагандою, неповага до української мови та культури тощо.

Загалом же дослідники сходяться на думці, що, попри всю трагічність ситуації, пов'язаної з тимчасовою втратою Криму та гібридною війною на Донбасі, туте є певні позитивні моменти – це дніння та взаємодія між жителями різних регіонів України. Отож надихаючим чинником є те, що фактично вперше за часів незалежності України в одному соціокультурному просторі нарешті зустрілися представники різних регіонів. Й тому події останнього часу спонукають до усвідомлення нових цінностей державної незалежності, важливості взаємодії та толерування. Адже не стигматизація біженців, а взаємодопомога є низначальною цінністю для громадянського суспільства.

ВІЙНА ТА МИР

КРИМ І ДОНБАС: НЕЛЕГКА ЦІНА ПОВЕРНЕННЯ

Нині у Львові підбивають багатовимірні підсумки нещодавнього і вже ХХIII-го за ліком Національного Форуму видавців у м. Львові. Зокрема, підсумовують і результати численних панельних дискусій, котрі відбулись у межах Форуму. А приводом для однієї з таких і, мабуть, з найактуальніших, стала нещодавно видана Національним інститутом стратегічних досліджень (НІСД) англомовна версія монографії науковців цього інституту «Донбас і Крим: ціна повернення» – «Donbas and Crimea: return at what price?» (<http://www.niss.gov.ua/articles/2065>), яку, до речі, було удостоєно Персональною відзнакою президента Форуму видавців Олександри Коваль.

ІГОР ГАЛУЩАК, М. ЛЬВІВ

Відтак про панорамне бачення майбутнього України в цьому контексті розпитувала модератор дискусії Оксана Розумна, заступник сектора культурної політики відділу гуманітарної безпеки НІСД і водночас поетеса, котра презентувала власні книжки на Форумі видавців. А свої запитання вона ставила Олександри Ляшенко, учено-методисту з дипломом магістра філології, доценту НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», головному редакторові часопису «І», політологу Тарасові Возняку та директорові регіональної філії НІСД у м. Львові, к.н.н. Володимиру Волошину.

Слід зазначити, що блакитна зала Палацу Потоцьких ледь вмістила усіх бажаючих долучитися до відвертої розмови. Отож активна слухацька аудиторія була дуже різноманітною: люди поважного віку, і молодь, і на уконці, і освітяни, і журналісти, і представники органів влади, і навіть один зарубіжний гость (Німеччина). Була дуже широкою й географія тих, хто завітав на дискусію: і Захід, і Схід, і Крим. Неупереджено та відкрито говорили учасники і про той стрес-тест для глобальної та національної безпеки, яким стала збройна агресія Росії проти України.

Інші і цивілізований світу, і про наших «друзів» та «ворогів», і про Наш Крим, і про Донбас та сценарії їхнього повернення. Говорили й про те, що, як не дивно, але саме зараз найкращі часи для змін. Адже Україна – хай хтоб там що говорив – живе, розвивається у сучасному світі та крокує в майбутнє. Відтак наше суспільство має шанс для інтенсивного прогресу і навіть якісного історичного перетворення. Причому настільки потужного, що створить довкола себе своєрідне гравітаційне поле не лише із втрачених територій, а й суміжних регіонів сусідніх держав.

На самому початку, коротко розповівши про те, як з'явилась книжка (а головна її ідея – не «увічнювати» у успільній свідомості тимчасові втрати – Донбас і Крим), Олександра Ляшенко подякувала усім присутнім за ту допомогу, яку вони надають переселенцям і нисловила думку про те, що Україна переможе у цій гібридній війні з багатьох причин, однією з яких є потенціал переселенців. Вона підкреслила, що,

можливо, багатьом вимушеним переселенцям доведеться змиритися з тим, що багато хто з них уже не повернеться додому. Але саме тому, що своїми талантами вони слугуватимуть зміненною Україні в нових для них ареалах проживання, повернати Донбас і Крим буде згодом легше.

Цікаве питання порушив на дискусії Тарас Возняк: а якою є ціна як повернення, так і неповернення? Щодо власне «ціни», то Олександра Ляшенко пояснила, що її формула є дуже складною, оскільки за війну між Росією та Україною платять не лише ці дві країни, але й Європа і США. Згадала промовиця також про те, що означену ціну відбито і на обкладинці книги – це фото, що зробив фотохудожник Антон Кіреєв, який загинув у боях за Донецький аеропорт. А на провокативне запитання, чи не поділити Крим на три частини між Україною, Росією та Туреччиною й таким чином віднайти хоч якийсь прийнятний компроміс за теперішніх обставин, категоричне «ні» сказали практично всі учасники дискусії.